

แผนบริหารการสอนประจำบทที่ 1

เนื้อหาประจำบท

บทที่ 1 ระบบสารสนเทศและระบบสารสนเทศทางการบัญชี

- 1.1 ความรู้เกี่ยวกับระบบสารสนเทศ
- 1.2 ประเภทของระบบสารสนเทศ
- 1.3 ความรู้เกี่ยวกับระบบสารสนเทศทางการบัญชี
- 1.4 วัตถุประสงค์และหน้าที่หลักของระบบสารสนเทศทางการบัญชี
- 1.5 สรุป

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อศึกษาบทที่ 1 แล้ว นักศึกษาสามารถ

1. มีความรู้ความเข้าใจในระบบสารสนเทศและระบบสารสนเทศทางการบัญชี
2. อธิบายความหมายของระบบสารสนเทศ ระบบสารสนเทศทางการบัญชีได้
3. บอกองค์ประกอบพื้นฐานของระบบสารสนเทศได้
4. อธิบายประโยชน์ของระบบสารสนเทศได้
5. อธิบายประเภทของระบบสารสนเทศแต่ละประเภทได้
6. อธิบายวิวัฒนาการของระบบสารสนเทศทางการบัญชีได้
7. บอกหน้าที่หลักของระบบสารสนเทศทางการบัญชีได้

วิธีสอนและกิจกรรม

ผู้สอนบรรยาย อธิบายสรุป โดยการใช้เอกสารประกอบการสอน บทที่ 1 ระบบสารสนเทศและระบบสารสนเทศทางการบัญชี

ตอบคำถามท้ายบทเรียน

สื่อการเรียนการสอน

1. Power Point เรื่อง ระบบสารสนเทศและระบบสารสนเทศทางการบัญชี
2. เอกสารประกอบการสอน บทที่ 1 ระบบสารสนเทศและระบบสารสนเทศทางการบัญชี
3. แบบฝึกหัดท้ายบท

การวัดผลและการประเมินผล

1. ประเมินจากการตอบคำถามระหว่างเรียน
2. ประเมินจากการสังเกตพฤติกรรมระหว่างเรียนของผู้เรียน
3. ประเมินจากการตรวจแบบฝึกหัดท้ายบทเรียน

หน่วยที่ 1

ระบบสารสนเทศและระบบสารสนเทศทางการบัญชี

ปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศได้เข้ามามีบทบาทต่อชีวิตประจำวันของมนุษย์มากขึ้น การดำเนินงานและบริหารงานขององค์กรต่าง ๆ ในหน่วยงานของรัฐบาลและเอกชน ได้พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อใช้ในองค์กร โดยการเก็บรวบรวมข้อมูล ประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลแล้วนำผลลัพธ์มาช่วยในการวางแผนและตัดสินใจ การจัดทำระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบสารสนเทศจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการดำเนินงาน เป็นการเพิ่มโอกาสในการแข่งขันและการขยายตัวขององค์กรต่าง ๆ ทั้งในองค์กรด้านการศึกษา ด้านธุรกิจ ด้านอุตสาหกรรม ด้านการแพทย์ ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เช่นในมหาวิทยาลัยเริ่มตั้งแต่ นักศึกษารายงานตัวเข้าเป็นนักศึกษา มหาวิทยาลัยจะใช้ระบบสารสนเทศเก็บบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับคณาจารย์ บุคลากร ได้แก่ ข้อมูลการเงิน วัสดุครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ ข้อมูลของนักศึกษา ซึ่งเกี่ยวข้องกับระบบการลงทะเบียนเรียน ระบบการรายงานผลการเรียน ระบบการชำระเงินค่าลงทะเบียน จะเห็นได้ว่าข้อมูลต่าง ๆ ภายในมหาวิทยาลัยมีมากมาย และยังคงสื่อสารเชื่อมโยงกับหน่วยงานภายนอก ในระดับกรม และกระทรวงที่กำกับดูแลมหาวิทยาลัยอีกด้วย เหตุนี้เองที่ทุกวิชาชีพรวมถึงนักบัญชีจะต้องให้ความสำคัญกับระบบสารสนเทศมากขึ้น

1.1 ความรู้เกี่ยวกับระบบสารสนเทศ

1.1.1 ข้อมูลและสารสนเทศ

นักวิชาการหลายท่านได้ให้คำนิยามของข้อมูล (Data) ไว้ดังนี้

ข้อมูล เป็นรูปแบบของข้อเท็จจริงที่มีการรวบรวมไว้ บางครั้งเรียกว่า ข้อมูลดิบ (Raw Data) ซึ่งอาจเป็นข้อมูลที่อยู่ในรูปแบบตัวอักษรแต่เพียงอย่างเดียว หรือข้อมูลประเภทมัลติมีเดียที่มีทั้งภาพและเสียงประกอบ โดยมากมักเป็นส่วนนำเข้า (Input Unit) เพื่อป้อนเข้าสู่ระบบการทำงานของคอมพิวเตอร์ (วสิน เพิ่มทรัพย์, 2548:12)

ข้อมูล หมายถึง ข้อเท็จจริง เหตุการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันในรูปของข้อความที่อธิบายถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นตัวอักษร ตัวเลข สัญลักษณ์ รูปแบบ หรือเสียงก็ได้ ข้อมูลทำให้ทราบถึงความเป็นไปของเหตุการณ์หรือปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น และยังคงสภาพเป็นข้อมูล

อยู่อย่างนั้น ไม่ว่าจะนำไปใช้ประโยชน์อย่างไรอย่างหนึ่งหรือไม่ก็ตาม (พรรณี สนวนเพลง, 2552:120)

ข้อมูล หมายถึง ข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่เก็บรวบรวมไว้ เป็นเพียงสิ่งที่บอกเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ได้เกิดขึ้นแต่ไม่มีความหมายหรือมีประโยชน์ในการตัดสินใจ เช่น ขายหนังสือได้ 120 บาท ปากการาคาด้ามละ 40 บาท เป็นต้น ข้อมูลดังกล่าวเป็นเพียงข้อมูลดิบที่ยังไม่ได้นำไปวิเคราะห์หรือประมวลผลเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ใช้ อาจได้มาจากแหล่งข้อมูลทั้งภายในและภายนอกกิจการ (อุทัยวรรณ จรุงวิภู, 2544 : 5)

นอกจากนี้ นิตยา วงศ์ภินันท์วัฒนา (2555:3) ได้กล่าวว่า ข้อมูล (Data) คือ สิ่งที่เป็นจริง หรือสิ่งที่สังเกตเห็น เช่น ดินสอทั้งหมด 15 แท่ง เป็นต้น เป็นสิ่งที่ค้นหา โอนย้าย จัดเก็บ และกำหนดโครงสร้างได้ง่าย เป็นต้น

ดังนั้นข้อมูลจึงหมายถึงข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่เก็บรวบรวมไว้จากแหล่งข้อมูลทั้งภายในและภายนอกกิจการ ยังไม่ได้นำไปวิเคราะห์หรือประมวลผลเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ใช้

สำหรับคำว่า สารสนเทศ (Information) มีความหมายต่างจากข้อมูลตามที่นักวิชาการหลายท่านได้ให้คำนิยามไว้ดังนี้

สารสนเทศ คือ ข้อมูลที่ได้รับการประมวลผล เช่น จัดกลุ่ม เป็นต้น ตามหน่วยวิเคราะห์ (Unit of Analysis) เช่น วันที่หรือลูกค้า เป็นต้น ที่คนส่วนใหญ่มีความเห็นในทำนองเดียวกัน (นิตยา วงศ์ภินันท์วัฒนา, 2555:3)

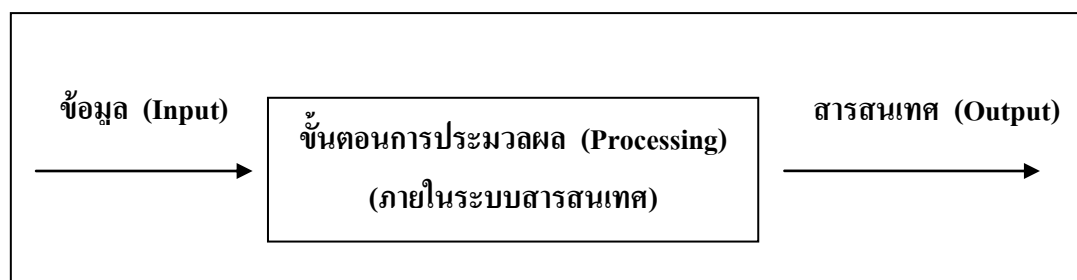
สารสนเทศ คือ ข้อมูลที่ผ่านการประมวลผลและถูกจัดให้อยู่ในรูปแบบที่มีความหมายและมีประโยชน์ต่อการตัดสินใจหรือนำไปใช้งาน เช่น นำข้อมูลยอดขายสินค้าของกิจการไปวิเคราะห์เพิ่มเติมว่าขายได้เพิ่มขึ้นหรือลดลงจากปีที่ผ่านมาในอัตราร้อยละเท่าใด เพื่อนำไปใช้ในการดูแลแนวโน้มของธุรกิจ วิเคราะห์ผลการขาย แล้วนำไปใช้ในการตัดสินใจของฝ่ายบริหารต่อไป (อุทัยวรรณ จรุงวิภู, 2544 : 5)

สารสนเทศ คือ ข้อมูลที่ถูกจัดโครงสร้างให้อยู่ในรูปแบบที่มีความหมายและมีมูลค่าต่อผู้รับ โดยมีการนำข้อมูลผ่านกระบวนการประมวลผล และจัดให้อยู่ในรูปแบบที่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้งาน อีกทั้งสามารถนำไปใช้ประโยชน์สำหรับการตัดสินใจได้ (รุจิจันทร์ พิริยะสงวนพงศ์, 2549 : 9)

สารสนเทศ คือ ข้อมูลที่ถูกเก็บรวบรวมโดยผ่านการประมวลผล หรือดำเนินการ โดยการเปลี่ยนแปลง วิเคราะห์ จัดระเบียบ และปรับเปลี่ยนให้เกิดประโยชน์ด้านใดด้านหนึ่ง โดยอยู่ในรูปแบบและเนื้อหาสาระที่มีความหมายเฉพาะเจาะจง มีคุณค่าต่อการตัดสินใจของผู้ใช้ (พรรณี สนวนเพลง, 2552:121)

ดังนั้น สารสนเทศ จึงหมายถึง ข้อมูลที่ถูกเก็บรวบรวมโดยผ่านการประมวลผลและจัดให้อยู่ในรูปแบบที่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้งาน มีประโยชน์สำหรับการตัดสินใจหรือนำไปใช้งาน

สารสนเทศได้มาจากกระบวนการของข้อมูล โดยสามารถแสดงถึงความสัมพันธ์ของข้อมูลและสารสนเทศได้ตามภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 สารสนเทศที่ได้มาจากข้อมูล

ที่มา : นพฤทธิ์ คงรุ่งโชค, 2549:73

1.1.2 ความหมายของระบบสารสนเทศ

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของระบบสารสนเทศไว้ดังนี้

ระบบสารสนเทศ (Information Systems) หมายถึง ระบบที่จัดเก็บ (Input) และประมวลผล (Processing) ข้อมูล เพื่อให้ได้มาซึ่งสารสนเทศ รวมถึงช่วยในการเผยแพร่ (Output) (ศศลักษณ์ ทองขาวและคณะ, 2556:4)

ระบบสารสนเทศ หมายถึง กระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประมวลผลข้อมูล และสรุปผล เพื่อให้กลายเป็นสารสนเทศที่มีประโยชน์ต่อผู้ใช้งาน ซึ่งอาจประมวลผลด้วยมือ (Manual System) หรือระบบคอมพิวเตอร์ (Computerized System) (พิเชษฐ ติทธิโชค สฤกษ์ชัย, 2555:6)

ระบบสารสนเทศ เป็นระบบที่มนุษย์สร้างขึ้น โดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นพื้นฐานในการรวบรวม (Collect) การเก็บ (Store) การจัดการกับข้อมูล และจัดหาสารสนเทศให้กับผู้ใช้งาน (พัฒนาธุรกิจการค้า, กรม., มปป.:1)

ระบบสารสนเทศ เป็นกลุ่มของระบบงาน ซึ่งมีองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กัน ได้แก่ คน และองค์ประกอบของเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ได้แก่ ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ เครือข่าย

การสื่อสารของเทคโนโลยีโทรคมนาคม และข้อมูล ทำงานร่วมกันในการรวบรวม จัดเก็บ ประมวลผล เผยแพร่ และแสดงผลเป็นสารสนเทศ (พรณี สวนเพลง, 2552:126)

An information system can be defined technically as a set of interrelated components that collect (or retrieve), process, store, and distribute information to support decision making, coordination and control in an organization. In addition to supporting decision making, coordination, and control, information systems may also help managers and workers analyze problems, visualize complex subjects, and create new products. (Laudon & Laudon, 2006:6)

ดังนั้น ระบบสารสนเทศ (Information Systems) จึงหมายถึง กระบวนการที่มีการใช้คอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยจัดการข้อมูล จัดเก็บ (Input) ประมวลผล (Processing) และเผยแพร่ (Output) เพื่อนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจ

1.1.3 คุณสมบัติของระบบสารสนเทศที่ดี

ระบบสารสนเทศจะสร้างรายได้เปรียบแก่องค์กรได้นั้น ต้องมีคุณสมบัติในการให้สารสนเทศที่มีคุณค่า (Value) แก่องค์กรดังนี้ (นิตยา วงศ์ภินันท์วัฒนา, 2555:2)

ความถูกต้อง (Accurate) หมายถึง การที่สารสนเทศนั้นไม่มีข้อผิดพลาด บางครั้งข้อผิดพลาด เกิดจากข้อผิดพลาดของข้อมูลนำเข้าที่ส่งเข้าไปประมวลผล ซึ่งเรียกว่า ขยะเข้าขยะออก (Garbage in, garbage out หรือ GIGO) ดังนั้นจึงต้องควบคุมความถูกต้องของข้อมูลนำเข้าด้วยเช่นกัน

ความสมบูรณ์ (Complete) หมายถึง การที่สารสนเทศประกอบด้วยความจริงที่สำคัญทั้งหมด เช่น รายงานการลงทุนที่ไม่มีต้นทุนที่สำคัญ ๆ เกี่ยวข้องด้วย ถือเป็นสารสนเทศที่ไม่สมบูรณ์ เป็นต้น

ประหยัด (Economical) หมายถึง กระบวนการผลิตสารสนเทศนั้น จะต้องมีค่าใช้จ่ายน้อยกว่าประโยชน์ที่จะได้รับจากสารสนเทศนั้น

ยืดหยุ่น (Flexible) หมายถึง สารสนเทศที่สามารถนำมาใช้สำหรับวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันได้อย่างหลากหลาย เช่น ผู้จัดการขายสามารถนำยอดสินค้าคงเหลือไปใช้สำหรับการวางแผนการขาย ในขณะที่เดียวกันผู้จัดการคลังสินค้าสามารถนำสารสนเทศดังกล่าวไปใช้ในการวางแผนจำนวนสินค้าคงเหลือในคลังสินค้าได้ เป็นต้น

เชื่อถือได้ (Reliable) หมายถึง ความไว้วางใจได้ในสารสนเทศ หลาย ๆ กรณีความเชื่อถือได้ขึ้นอยู่กับแหล่งกำเนิดข้อมูลที่นำมาสร้างสารสนเทศ เช่น ราคาน้ำมันที่ไม่ทราบแหล่งที่มาของข้อมูล เป็นสารสนเทศที่เชื่อถือไม่ได้ เป็นต้น

เกี่ยวข้อง (Relevant) หมายถึง สารสนเทศที่ให้ข้อมูลที่เหมาะสมกับผู้ตัดสินใจแต่ละกลุ่ม เช่น ราคาเศษไม้ เป็นสารสนเทศที่ไม่เกี่ยวข้องกับผู้ผลิตคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

ง่าย (Simple) หมายถึง การไม่ให้สารสนเทศที่ซับซ้อนหรือมากเกินไป ซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหาสารสนเทศมากเกินไป (Information overload) ส่งผลให้ผู้ได้รับสารสนเทศไม่สามารถตัดสินใจได้ว่าสารสนเทศใดที่สำคัญต่อการตัดสินใจจริง ๆ

ทันเวลา (Timely) หมายถึง สารสนเทศที่จัดส่งให้ผู้ต้องการใช้สารสนเทศเพื่อตัดสินใจทันเวลา เช่น การทราบข้อมูลการพยากรณ์อากาศเมื่อสัปดาห์ที่แล้ว ไม่เป็นสารสนเทศที่เหมาะสมกับการนำมาใช้ในการตัดสินใจท่องเที่ยวในวันนี้ เป็นต้น

ทวนสอบ (Verifiable) หมายถึง สารสนเทศที่สามารถตรวจสอบได้ว่าถูกต้อง โดยการตรวจสอบอาจกระทำด้วยการตรวจสอบสารสนเทศเดียวกันกับแหล่งข้อมูลที่ต่างออกไป

ความสามารถในการเข้าถึง (Accessible) หมายถึง ผู้ใช้สามารถเข้าถึงสารสนเทศได้ง่าย และสารสนเทศนั้นควรอยู่ในรูปแบบที่ถูกต้อง ในเวลาที่เหมาะสมและตรงตามความต้องการ

การรักษาความมั่นคงปลอดภัย (Secure) หมายถึง สารสนเทศต้องไม่สามารถเข้าถึงโดยบุคคลที่ไม่ได้รับอนุญาต

1.1.4 ประโยชน์ของระบบสารสนเทศ

ปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้มีความสำคัญเป็นอย่างมาก ทั้งในชีวิตประจำวัน ชีวิตการทำงาน และการดำเนินงานขององค์กรต่าง ๆ จึงเปรียบสารสนเทศได้เสมือนกับเส้นเลือดที่หล่อเลี้ยงการทำงานในทุกองค์กร และผลกระทบของสารสนเทศก็มีอย่างกว้างขวาง ทั้งในระดับบุคคล กลุ่ม และองค์กร รวมทั้งการทำงานในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการบริหารงานภาครัฐ ธุรกิจ กฎหมาย วิทยาศาสตร์ การศึกษา การแพทย์ สาธารณสุข วิศวกรรมศาสตร์ และงานบริการ สังคมด้านต่าง ๆ องค์กรที่สามารถจัดเก็บสารสนเทศได้ดี ภายใต้การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ย่อมจะดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ สร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน และช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความพอใจในการทำงานมากขึ้น อันจะนำไปสู่ความสำเร็จในที่สุด โดยระบบสารสนเทศมีประโยชน์ดังนี้

1) **เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน (Increase Work Efficiency)** องค์กรสามารถนำระบบสารสนเทศมาช่วยในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานภายใต้สถานะที่มีกำลังคนและกำลังการผลิตที่เท่าเดิม แต่ปริมาณงานที่ทำมีมากขึ้น การนำระบบสารสนเทศมาใช้จะช่วยทำให้ทำงานสะดวก รวดเร็ว และมีความถูกต้องมากขึ้น

2) **เพิ่มผลผลิตให้แก่องค์กร (Increase Productivity)** เช่น มีการนำระบบควบคุมการผลิตมาใช้ ทำให้องค์กรสามารถผลิต สินค้าหรือบริการได้มากขึ้นเพียงพอต่อความต้องการของตลาด เป็นต้น

3) **เพิ่มคุณภาพในการบริการลูกค้า (Increase Service Quality)** ระบบสารสนเทศ ถูกนำมาใช้พัฒนาการให้บริการลูกค้า เพื่อเพิ่มความพึงพอใจในการใช้บริการของลูกค้า เช่น ระบบ สอบถามและจองตั๋วเครื่องบินผ่านอินเทอร์เน็ต โดยที่ไม่ต้องเดินทางมาเอง เป็นต้น

4) **เพิ่มความได้เปรียบในการแข่งขัน (Increase Competitive Advantage)** ข้อมูล นับว่ามีความสำคัญมาก ในทางธุรกิจ ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องมีการบริหารจัดการข้อมูลที่ดี เพื่อนำเอาข้อมูลเหล่านั้นมาใช้ในการสนับสนุนการตัดสินใจเพื่อนำมาพัฒนาปรับปรุงองค์กร

1.1.5 องค์ประกอบของระบบสารสนเทศ

สภากาชาดไทย ได้กล่าวถึงองค์ประกอบพื้นฐานของระบบสารสนเทศไว้ 5 องค์ประกอบ ดังนี้ (ฉัตร วาสิกุล, 2553:7-13)

- 1) การนำเข้าข้อมูลสู่ระบบ (Inputs)
- 2) การประมวลผล (Processing)
- 3) การแสดงผล (Outputs)
- 4) ฐานข้อมูล (Database)
- 5) เครือข่ายคอมพิวเตอร์ (Computer Network)

1) **การนำเข้าข้อมูลสู่ระบบ (Inputs)** คือ การรวบรวมและการจัดเตรียมข้อมูลที่เข้าสู่ระบบ (Input) สามารถมาจากหลายแหล่งได้ เช่น ข้อมูลจากการป้อนข้อมูลผ่านแผงแป้นอักขระ (Keyboard) หรือการบันทึกผ่านทางหน้าจอคอมพิวเตอร์ข้อมูลที่มาจากแฟ้มข้อมูลภายในเครื่องคอมพิวเตอร์เอง ข้อมูลที่ได้จากการอ่านรหัส (Barcode) ของสินค้า หรือข้อมูลที่มาจากแผ่นซีดี (CD) เป็นต้น

2) **การประมวลผล (Processing)** คือการนำข้อมูลที่ได้ออกบันทึกหรือป้อนเข้าสู่ระบบ มาคำนวณหรือมาจัดการใหม่ ให้อยู่ในรูปของส่วนแสดงผลที่มีประโยชน์ ตัวอย่างของการประมวลผล ได้แก่ การคำนวณ การเปรียบเทียบ การเลือกทางเลือก ในการปฏิบัติงานและการเก็บข้อมูลไว้ใช้ในอนาคต โดยการประมวลผล สามารถทำได้ด้วยตนเอง หรือสามารถใช้คอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยก็ได้ ตัวอย่างเช่นระบบคิดเงินเดือนพนักงาน สามารถคิดได้จากการนำจำนวน ชั่วโมงการทำงานของพนักงาน คูณเข้ากับ อัตราค่าจ้าง เพื่อให้ได้ยอดเงินที่ต้องจ่าย ถ้าชั่วโมงการทำงานรายสัปดาห์มากกว่า 40 ชั่วโมง อาจมีการคิดเงินล่วงเวลาให้ โดยเพิ่มเข้าไปกับเงินที่ต้องจ่าย จะทำให้ได้เงินสุทธิ ที่ต้องจ่ายให้กับพนักงาน เป็นต้นการประมวลผลโดยทั่วไป มีอยู่หลายแบบ ดังนี้

(2.1) **การประมวลผลแบบกลุ่ม (Batch Processing)** เป็นการประมวลผลที่มีการรวบรวมเอกสารที่ต้องการจะทำการประมวลผลไว้เป็นกลุ่ม จากนั้นจึงจะทำการบันทึกรายการ

หรือป้อนข้อมูลเหล่านั้นเข้าสู่ระบบ ระบบจะทำการเก็บข้อมูลหรือรายการทั้งหมด ที่บันทึกไว้ แต่จะยังไม่ทำการประมวลผลจนกว่าจะได้รับคำสั่งจากผู้ใช้งาน หรือผู้ป้อนข้อมูลว่าได้บันทึกรายการเสร็จสิ้นแล้ว จึงจะนำข้อมูลหรือรายการทั้งหมดที่บันทึกไปประมวลผล การประมวลผลแบบกลุ่มนี้เหมาะสำหรับธุรกิจที่มีปริมาณของข้อมูลมากและมีลักษณะของข้อมูล ที่คล้ายคลึงกัน และเหมาะสำหรับธุรกิจที่ไม่จำเป็นต้องนำผลลัพธ์นั้นไปใช้ในทันที โดยทั่วไปแล้วการประมวลผลแบบกลุ่มนี้จะทำการตรวจสอบรายการได้ง่าย เนื่องจากสามารถพิมพ์รายการทั้งหมดที่ป้อนเข้าสู่ระบบออกมาตรวจสอบก่อนที่จะประมวลผลในขณะเดียวกันการประมวลผล แบบกลุ่มนี้ก็มีข้อเสียในเรื่องของข้อมูลที่อาจจะไม่ทันต่อเหตุการณ์ และผู้ใช้อาจจะเสียเวลา ในการจัดเตรียมข้อมูลหรือรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ก่อนที่จะทำการบันทึก เช่น การบันทึกรายการเกี่ยวกับจำนวนชั่วโมงของการทำงานของพนักงาน ซึ่งอาจกระทำการบันทึกรายการของพนักงานทุกคนก่อน จึงจะกระทำการประมวลผลพร้อมกันเพื่อให้ทราบถึงยอดเงินในการจ่ายค่าแรงแก่พนักงาน เป็นต้น

(2.2) การประมวลผลแบบโต้ตอบ (Interactive) เป็นการประมวลผลที่ผู้ใช้สามารถป้อนข้อมูลเข้าสู่ระบบ และระบบสามารถทำการประมวลผลพร้อมทั้งให้คำตอบหรือข้อมูลกลับในทันที การประมวลผลแบบโต้ตอบ เหมาะสำหรับธุรกิจที่ต้องใช้ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันอยู่ตลอดเวลา หรือถ้าธุรกิจนั้นมีข้อมูลที่จะทำการบันทึกอยู่หลายประเภท และไม่เหมาะในการรวบรวมข้อมูลเหล่านั้นเข้าเป็นชุด ข้อดีของการประมวลผลแบบโต้ตอบ คือการที่ได้ข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน และสามารถทำการแก้ไขข้อมูลที่ผิดพลาดได้ทันที ส่วนข้อเสียคือ ผู้ใช้อาจจะไม่มีโอกาสที่จะสอบถาม หรือตรวจทานข้อมูลที่ป้อนเข้าไปก่อนที่จะทำการประเมินผล เช่น พนักงานขายป้อนรหัสสินค้าเพื่อตรวจสอบจำนวนสินค้าที่มีอยู่ในคลัง ระบบสามารถรับรหัสสินค้าที่บันทึกเข้า ค้นหาในฐานข้อมูลที่มีอยู่ในระบบ และแสดงยอดที่คงเหลืออยู่ในคลังให้พนักงานขายระบบทราบทันที เป็นต้น

(2.3) การประมวลผลแบบออนไลน์ (Online Processing) เป็นการประมวลผลร่วมกันระหว่างเครื่องคอมพิวเตอร์ที่อยู่ในห้องเดียวกัน หรือระหว่างเครื่องที่อยู่คนละสถานที่ แต่เชื่อมต่อกันโดยใช้ระบบสื่อสาร (Network) การประมวลผลแบบออนไลน์ เหมาะสำหรับธุรกิจที่มีสถานที่ทำการอยู่หลายแห่งหรือจำเป็นต้องใช้ข้อมูลจากหลายระบบมารวมกัน ก่อนที่จะทำการประมวลผล การเชื่อมโยงของระบบอาจใช้สายโทรศัพท์ หรือใช้ระบบดาวเทียม ข้อดีของการประมวลผลแบบออนไลน์ คือการไม่มีขีดจำกัดในเรื่องของระยะทาง หรือเวลาการทำงานที่ต่างกันของแต่ละที่ ข้อเสียของการประมวลผลแบบออนไลน์ คือค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูงกว่าการประมวลผลแบบอื่น ๆ เช่น การจองตั๋วเครื่องบินโดยป้อนข้อมูลเกี่ยวกับผู้ที่จะเดินทางจากบริษัทนำเที่ยว จากนั้นข้อมูลการจองจะเชื่อมไปที่สายการบิน เพื่อทำการตรวจสอบว่ามีที่นั่ง

สำหรับที่ยวบินนั้นหรือไม่ และทำการจองที่นั่ง พร้อมทั้งทำการออกตั๋วเครื่องบินให้กับผู้โดยสาร เป็นต้น

3. การแสดงผล (Outputs) เกี่ยวข้องกับการผลิตสารสนเทศ ที่มีประโยชน์มักจะอยู่ในรูปของเอกสาร หรือรายงานหรืออาจจะเป็นเช็ค ที่จ่ายให้กับพนักงาน รายงานที่นำเสนอผู้บริหาร และสารสนเทศ ที่ถูกผลิตออกมาให้กับผู้ถือหุ้นธนาคาร หรือกลุ่มอื่นๆ โดยส่วนแสดงผลของระบบหนึ่ง อาจใช้เป็นส่วนที่นำเข้าไปเพื่อควบคุมระบบ หรืออุปกรณ์อื่นๆ ก็ได้ เช่นในขบวนการผลิตเฟอร์นิเจอร์ พนักงานขาย ลูกค้า และนักออกแบบเฟอร์นิเจอร์อาจทำการออกแบบเฟอร์นิเจอร์ ชำแล้วชำเล่า เพื่อให้ตรงตามความต้องการของลูกค้า โดยอาจจะใช้ซอฟต์แวร์ หรือฮาร์ดแวร์ คอมพิวเตอร์ เข้ามาช่วยในการออกแบบนี้ด้วย จนกระทั่งได้ต้นแบบที่ตรงตามความต้องการมากที่สุด จึงส่งแบบนั้นไปทำการผลิต เป็นต้น

4. ฐานข้อมูล (Database) โดยทั่วไปแล้วข้อมูลดิบจะอยู่ในลักษณะที่คละกัน ระบบสามารถทำการจัดประเภทของข้อมูลและแบ่งออกเป็นส่วน ๆ ตามลักษณะของข้อมูล เช่น ชื่อพนักงาน รหัสพนักงาน ข้อมูลประเภทนี้ส่วนใหญ่แล้วจะเก็บอยู่ในลักษณะที่เรียกว่า ฟิลด์ (Field) เมื่อนำเอาข้อมูลที่เป็นฟิลด์มารวมกันทำให้เกิดข้อมูลที่เกี่ยวข้องกัน เช่น ชื่อฝ่ายที่พนักงานทำงาน เบอร์โทรศัพท์ ตำแหน่งของพนักงาน เป็นต้น เมื่อข้อมูลประเภทนี้รวมกันมักจะเรียกว่า รายการ หรือ ระเบียน (Record) และเมื่อนำเอารายการประเภทเดียวกันหลายรายการมารวมกันก็จะทำให้เกิดเป็นแฟ้มข้อมูล (File) และเมื่อนำแฟ้มข้อมูลหลาย ๆ แฟ้ม แต่ละแฟ้มอาจมีข้อมูลที่แตกต่างกัน หรือต่างชนิดกัน จะเกิดเป็นฐานข้อมูล (Database)

5. เครือข่ายคอมพิวเตอร์ (Computer Network) เป็นการเชื่อมต่อคอมพิวเตอร์ตั้งแต่ 2 เครื่องขึ้นไปเข้าด้วยกัน เพื่อสะดวกต่อการร่วมใช้ข้อมูล โปรแกรม หรือเครื่องพิมพ์ และยังสามารถอำนวยความสะดวกในการติดต่อแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างเครื่องได้ตลอดเวลา ในปัจจุบันมีการใช้งานคอมพิวเตอร์อย่างแพร่หลาย จึงเกิดความต้องการที่จะเชื่อมต่อคอมพิวเตอร์ เพื่อเพิ่มความสามารถของระบบให้สูงขึ้น

1.2 ประเภทของระบบสารสนเทศ

ระบบสารสนเทศสามารถจัดแบ่งประเภทได้หลายวิธี ซึ่งพรรรณี สนวนเพลง (2552:132-139) ได้จัดแบ่งไว้ 3 ประเภทดังนี้

1.2.1 ระบบสารสนเทศจำแนกตามประเภทของธุรกิจ

การดำเนินงานขององค์กร มีลักษณะที่แตกต่างกัน ดังนั้นระบบสารสนเทศจึงต้องมีการออกแบบให้สอดคล้องและเหมาะสมกับลักษณะงานขององค์กรเหล่านั้น ระบบสารสนเทศที่จำแนกตามประเภทของธุรกิจโดยทั่วไปจะเป็นระบบสารสนเทศขนาดใหญ่ที่ประกอบด้วยระบบสารสนเทศที่จำแนกตามหน้าที่ย่อย ๆ หลายระบบ เช่น ระบบสารสนเทศงานบริหารโรงแรม ประกอบด้วยระบบสารสนเทศย่อย ได้แก่ ระบบสำรองห้องพัก ระบบบัญชี ระบบการจัดการห้องพัก และระบบบริหารงานบุคคล เป็นต้น

1.2.2 ระบบสารสนเทศจำแนกตามหน้าที่ของงาน

ระบบสารสนเทศที่จำแนกตามลักษณะหรือหน้าที่ของงานหลัก ซึ่งแต่ละระบบสามารถประกอบด้วยระบบสารสนเทศย่อย ๆ ที่เป็นกิจกรรมของงานหลัก เช่น ระบบสารสนเทศจัดการทรัพยากรมนุษย์ ประกอบด้วยระบบย่อย ได้แก่ ระบบการจัดการข้อมูลพนักงาน ระบบการสรรหาและคัดเลือก ระบบการฝึกอบรม ระบบการประเมินผล และระบบสวัสดิการ เป็นต้น

1.2.3 ระบบสารสนเทศจำแนกตามลักษณะการดำเนินการ

ผู้บริหารในระดับต่าง ๆ มีความต้องการใช้สารสนเทศที่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงทำให้ผู้บริหารมีความต้องการใช้ระบบสารสนเทศที่แตกต่างกัน โดยแบ่งระบบสารสนเทศที่อิงคอมพิวเตอร์ (Computer-based Information System) ได้เป็น 6 ประเภท คือ

1) ระบบสารสนเทศประมวลผลรายการ (Transaction Processing Systems – TPS) เป็นระบบสารสนเทศที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย เพื่อการประมวลผลที่รวดเร็ว ลดค่าใช้จ่าย และปรับปรุงการให้บริการลูกค้า ทำหน้าที่เกี่ยวกับการบันทึกและประมวลข้อมูล จากธุรกรรมหรือการปฏิบัติงานประจำหรืองานขั้นพื้นฐานขององค์กร ทำการบันทึกจัดเก็บ ประมวลผลรายการที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน โดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์ทำงานแทนการทำงานด้วยมือ ทั้งนี้เพื่อที่จะทำการสรุปข้อมูลเพื่อสร้างเป็นสารสนเทศ ระบบประมวลผลรายการนี้ ส่วนใหญ่เป็นระบบที่เชื่อมโยงกิจการกับลูกค้า ตัวอย่าง เช่น การซื้อขายสินค้า การบันทึกจำนวนวัสดุคงคลัง ระบบการจองบัตรโดยสารเครื่องบิน ระบบการฝากถอนเงินอัตโนมัติ เป็นต้น ในระบบต้องสร้างฐานข้อมูลที่จำเป็น ระบบนี้มักจัดทำเพื่อสนองความต้องการของผู้บริหารระดับต้นเป็นส่วนใหญ่ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานประจำได้ ผลลัพธ์ของระบบนี้ มักจะอยู่ในรูปของ รายงานที่มีรายละเอียด รายงานผลเบื้องต้น

2) ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ (Management Information Systems - MIS) คือระบบที่ให้สารสนเทศที่ผู้บริหารต้องการ เพื่อให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โดยจะรวมทั้ง สารสนเทศภายในและภายนอก สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับองค์กรทั้งในอดีตและปัจจุบัน รวมทั้งสิ่งที่คาดว่าจะเป็นในอนาคต นอกจากนี้ระบบ MIS จะต้องให้สารสนเทศในช่วงเวลาที่เป็นประโยชน์ เพื่อให้ผู้บริหารสามารถตัดสินใจในการวางแผนการควบคุม และการปฏิบัติการขององค์กรได้อย่างถูกต้อง แม้ว่าผู้บริหารที่จะได้รับประโยชน์จากระบบ MIS สูงสุดคือผู้บริหารระดับกลาง แต่โดยพื้นฐานของระบบ MIS แล้ว จะเป็นระบบที่สามารถสนับสนุนข้อมูลให้ผู้บริหารทั้งสามระดับ คือทั้งผู้บริหารระดับต้น ผู้บริหารระดับกลาง และผู้บริหารระดับสูง โดยระบบ MIS จะให้รายงาน ที่สรุปสารสนเทศซึ่งรวบรวมจากฐานข้อมูลทั้งหมดของบริษัท จุดประสงค์ ของรายงานจะเน้นให้ผู้บริหารสามารถมองเห็นแนวโน้ม และภาพรวม ขององค์กรในปัจจุบัน รวมทั้งสามารถควบคุมและตรวจสอบงานของระดับปฏิบัติการด้วย อย่างไรก็ดี ขอบเขตของรายงาน จะขึ้นอยู่กับ ลักษณะของสารสนเทศ และจุดประสงค์การใช้งาน โดยอาจมีรายงานตามระยะเวลา เช่น งบกำไรขาดทุน งบแสดงฐานะการเงิน เป็นต้น รายงานตามความต้องการ หรือรายงานตามสภาวการณ์หรือเหตุผิดปกติ

3) ระบบสนับสนุนการตัดสินใจ (Decision Support Systems- DSS) เป็นระบบสารสนเทศที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอเพื่อช่วยผู้บริหารในการตัดสินใจสำหรับปัญหาหรือที่มีโครงสร้างหรือขั้นตอนในการหาคำตอบที่แน่นอนเพียงบางส่วน ข้อมูลที่ใช้ต้องอาศัยทั้งข้อมูลภายในกิจการและภายนอกกิจการประกอบกัน ระบบยังต้องสามารถเสนอทางเลือกให้ผู้บริหารพิจารณา เพื่อเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดสำหรับสถานการณ์นั้น หลักการของระบบสร้างขึ้นจากแนวคิดของการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยการตัดสินใจ โดยให้ผู้ใช้โต้ตอบโดยตรงกับระบบ ทำให้สามารถวิเคราะห์ ปรับเปลี่ยนเงื่อนไขและกระบวนการพิจารณาได้ โดยอาศัยประสบการณ์และความสามารถของผู้บริหารเอง ผู้บริหารอาจกำหนดเงื่อนไขและทำการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขต่าง ๆ ไปจนกระทั่งพบสถานการณ์ที่เหมาะสมที่สุด แล้วใช้เป็นสารสนเทศที่ช่วยตัดสินใจ รูปแบบของผลลัพธ์ อาจจะอยู่ในรูปของ รายงานเฉพาะกิจ รายงานการวิเคราะห์เพื่อตัดสินใจ การทำนาย หรือ พยากรณ์เหตุการณ์

4) ระบบสารสนเทศสำหรับผู้บริหารระดับสูง (Executive Information System – EIS หรือ Executive Support systems : ESS) เป็นระบบที่สร้างสารสนเทศเชิงกลยุทธ์สำหรับผู้บริหารระดับสูง โดยเฉพาะช่วยให้ผู้บริหารระดับสูงที่ไม่คุ้นเคยกับเครื่องคอมพิวเตอร์สามารถใช้ระบบสารสนเทศได้ง่ายขึ้น โดยใช้เมาส์ เลื่อนหรือจอภาพแบบสัมผัส เพื่อเชื่อมโยงข่าวสารระหว่างกันทำให้ผู้บริหารไม่ต้องจำคำสั่ง ซึ่งทำหน้าที่กำหนดแผนระยะยาวและเป้าหมายของกิจการ ผลลัพธ์ของระบบนี้ มักอยู่ในรูปของรายงาน ตาราง และกราฟ เพื่อสรุปสารสนเทศให้ผู้บริหารได้เข้าใจง่าย และประหยัดเวลา ช่วยในการพยากรณ์/การคาดการณ์

5) ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence : AI) และระบบผู้เชี่ยวชาญ (Expert System : ES) เป็นระบบสารสนเทศที่สามารถปฏิบัติงานได้เหมือนกับมนุษย์หรือเลียนแบบการทำงานของมนุษย์ จัดเก็บความรู้และประสบการณ์ของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อช่วยในการหาข้อสรุปและคำแนะนำให้แก่ผู้ใช้ องค์กรนิยมมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน เพื่อรักษาความรู้ของผู้เชี่ยวชาญที่อาจสูญเสียหรือสูญหายไป เนื่องมาจากการลาออก การเกษียณอายุ หรือการเสียชีวิต นอกจากนี้ยังช่วยขยายฐานความรู้ขององค์กรในการแนะนำ เพื่อแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อน และยังช่วยลดภาระงานประจำที่มนุษย์ไม่มีความจำเป็นต้องทำ

6) ระบบสำนักงานอัตโนมัติ (Office Automation Systems - OAS) เป็นระบบสารสนเทศที่สนับสนุนงานในสำนักงานหรืองานธุรการของหน่วยงาน โดยระบบสำนักงานอัตโนมัติสามารถสร้าง (Create) เก็บข้อมูล (Store) ปรับปรุงข้อมูล (Modify) แสดงภาพ (Display) ระบบจะประสานการทำงานของบุคลากรรวมทั้งกับบุคคลภายนอก หรือหน่วยงานอื่น โดยการใช้คอมพิวเตอร์และระบบเทคโนโลยีการสื่อสาร เข้ามาช่วย แทนการพูด เขียน หรือส่งรูปภาพแบบเดิม เป็นระบบที่สนับสนุนงานในสำนักงาน หรืองานธุรการของหน่วยงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น ระบบนี้จะเกี่ยวข้องกับการจัดการเอกสาร โดยการใช้ซอฟต์แวร์ด้านการพิมพ์ การติดต่อผ่านระบบไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ผลลัพธ์ของระบบนี้ มักอยู่ในรูปของเอกสาร กำหนดการ สิ่งพิมพ์

1.3 ความรู้เกี่ยวกับระบบสารสนเทศทางการบัญชี (Accounting Information Systems)

ปัจจุบันงานของนักบัญชีมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย ทำให้มีการพัฒนาชุดคำสั่งสำเร็จรูปหรือชุดคำสั่งเฉพาะสำหรับช่วยในการเก็บรวบรวมและประมวลผลข้อมูล ซึ่งจะช่วยลดระยะเวลาและเพิ่มความถูกต้องในการทำงานแก่ผู้ใช้ ทำให้นักบัญชีมีเวลาในการปฏิบัติงานเชิงบริหารมากขึ้น เช่น การออกแบบและพัฒนาระบบงาน พัฒนาระบบงบประมาณและระบบข้อมูลสำหรับผู้บริหาร เป็นต้น

1.3.1 ความหมายของระบบสารสนเทศทางการบัญชี

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของระบบสารสนเทศทางการบัญชี ไว้ดังนี้

AIS subsystems process financial transactions and nonfinancial transaction that directly affect the processing of financial transactions. For example, changes to Customer' name and addresses are processed by the AIS to keep the customer file current. Although not technically financial transaction, these changes provide vital information for processing future sales to the customer. (Jame A Hall, 2012:7)

ระบบสารสนเทศทางการบัญชี หมายถึง ระบบที่ถูกออกแบบขึ้นมาเพื่อประมวลผลข้อมูลทางการเงินและทางการบัญชีให้เป็นสารสนเทศที่มีประโยชน์ในการนำไปใช้ในการวางแผนควบคุม และการตัดสินใจในการดำเนินธุรกิจ โดยรายการค่าที่เกิดขึ้นก็คือข้อมูลที่นำเข้า (Input) สู่อบบเพื่อนำไปประมวลผลให้ได้ออกมาเป็นสารสนเทศก็คือ รายงานทางการเงิน ซึ่งเปรียบได้เป็นผลลัพธ์ที่ได้จากระบบ (Output) และระบบสารสนเทศทางการบัญชีเปรียบเสมือนเป็นกระบวนการในการประมวลผลข้อมูล (Process) นั่นเอง (พัฒนาธุรกิจการค้า, กรม., มปป.:2)

ระบบสารสนเทศทางการบัญชี เป็นส่วนหนึ่งของระบบสารสนเทศขององค์กรที่เก็บรวบรวมและประมวลผลข้อมูล ทั้งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเงินตราและข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้องกับเงินตราจากระบบงานย่อยต่าง ๆ ขององค์กร และสื่อสารข้อมูลหรือสารสนเทศที่รวบรวมได้ไปยังผู้ใช้ทุกคนในองค์กร (พลพฐ ปิยวรรณและสุภาพร เริงเยี่ยม, 2555:27)

ระบบสารสนเทศทางการบัญชี หมายถึง ระบบที่พัฒนา ขึ้นมาในกิจการ โดยมีการใช้ทรัพยากรบุคคล คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์รอบข้าง เช่น จอภาพ เครื่องพิมพ์ เป็นต้น เพื่อทำหน้าที่หลักในการบันทึกข้อมูลประมวลผล และจัดทำสารสนเทศทางการบัญชีเสนอให้แก่ผู้ใช้ภายในและผู้ใช้ภายนอกกิจการในระบบสารสนเทศทางการบัญชีอาจใช้คนจัดเก็บบันทึกข้อมูล ประมวลผล และจัดทำสารสนเทศทางการบัญชีโดยไม่ใช้คอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์รอบข้าง รวมทั้งเทคโนโลยีสารสนเทศอื่น (วัชณีพร เศรษฐศักดิ์โก, 2548:2)

ระบบสารสนเทศทางการบัญชี เป็นระบบสารสนเทศประเภทหนึ่งในองค์กรที่ทำหน้าที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับรายการค้าและกิจการของธุรกิจขององค์กรมาทำการประมวลผลเพื่อให้ได้สารสนเทศในการตัดสินใจ รวมถึงการจัดให้มีการควบคุมภายในอย่างเพียงพอเพื่อรักษาสินทรัพย์ของกิจการและความถูกต้องน่าเชื่อถือของสารสนเทศที่ได้จากระบบ (ศรัณย์ ชูเกียรติและสุชาดา สถาวรวงศ์, 2549:5)

ระบบสารสนเทศทางการบัญชี หมายถึง ระบบสารสนเทศระบบหนึ่ง ซึ่งทำหน้าที่ในการเก็บรวบรวมและทำการประมวลผลข้อมูลทางการเงินหรือข้อมูลที่เป็นเหตุการณ์เชิงเศรษฐกิจเพื่อจัดทำให้อยู่ในรูปแบบของสารสนเทศทางการบัญชี ได้แก่ รายงานทางการเงินและรายงานประเภทต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้ที่สนใจนำไปตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจต่อไปได้ในอนาคต (นพฤทธิ์ คงรุ่งโชค, 2549:75)

ระบบสารสนเทศทางการบัญชี หมายถึง ระบบการทำงานหนึ่งที่นำนโยบายทรัพยากรมนุษย์และเทคโนโลยีสารสนเทศมาประกอบกัน โดยเน้นการใช้ประโยชน์ทางการบัญชีที่เกิดขึ้นจากการดำเนินธุรกิจ และมีความสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจ ดังนี้ (อรรถพล ตรียานนท์, 2546:2)

1. การเก็บบันทึกรายการที่เกิดขึ้นของธุรกิจ
2. การประมวลผลข้อมูลให้ได้สารสนเทศที่มีประโยชน์ต่อการวางแผน การสั่งการ และการควบคุม
3. การควบคุมสินทรัพย์ (รวมถึงสารสนเทศ) ของธุรกิจให้มั่นใจว่า ข้อมูลที่ได้มานั้น ถูกต้องและเชื่อถือได้

ดังนั้นระบบสารสนเทศทางการบัญชี หมายถึงระบบงานที่ทำหน้าที่ในการจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเงินตราและข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้องกับเงินตรา มาทำการประมวลผลข้อมูลทางการเงินและทางการบัญชีให้เป็นสารสนเทศที่มีประโยชน์แก่ผู้ใช้สารสนเทศภายในองค์กรและผู้ใช้สารสนเทศภายนอกองค์กร เพื่อนำไปใช้ในการวางแผน ควบคุม และการตัดสินใจในการดำเนินธุรกิจ

1.3.2 วิวัฒนาการของระบบสารสนเทศทางการบัญชี

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า ได้ระบุไว้ว่า ระบบสารสนเทศทางการบัญชีมีวิวัฒนาการ 4 ระยะ ดังนี้ (พัฒนาธุรกิจการค้า, กรม., มปป.:9-15)

1) ระบบการประมวลผลด้วยมือ (Manual Transaction Processing Systems)

ข้อมูลรายการค้าจะรวบรวมได้จากเอกสารเบื้องต้นและจะเดินทาง (ไหล) เข้าสู่สมุดรายวันต่าง ๆ ทั้งนี้ ข้อมูลเอกสารเบื้องต้นจะเกี่ยวข้องกับรายการค้าต่าง ๆ จำนวนมากที่เกิดขึ้นจากการดำเนินธุรกิจ ได้แก่ การซื้อสินค้า การขายสินค้า การรับชำระหนี้ การจ่ายชำระหนี้ เป็นต้น ซึ่งรายการค้าข้างต้นอาจจะถูกบันทึกในสมุดรายวันเฉพาะ หรืออาจถูกบันทึกในสมุดรายวันทั่วไป และรายการที่บันทึกในสมุดรายวันต่าง ๆ ข้างต้น นั้นจะถูกผ่านรายการ ไปยังสมุดบัญชีแยกประเภทที่เกี่ยวข้อง และต่อจากนั้นจะคำนวณหายอดคงเหลือของแต่ละบัญชีแยกประเภทเพื่อนำมาจัดทำงบทดลอง และรายการทางการเงินรวมไปถึงรายงานทางการบริหาร

2) ระบบที่ประมวลผลรายการค้าด้วยคอมพิวเตอร์ (Computerized Transaction Processing System)

การดำเนินธุรกิจในปัจจุบันองค์กรส่วนใหญ่มีการนำระบบประมวลผลที่ใช้คอมพิวเตอร์เป็นพื้นฐานในการทำงานมาประยุกต์ใช้ ซึ่งการเดินทาง ของข้อมูลและขั้นตอนของการประมวลผลเป็นสิ่งสำคัญมาก โดยระบบการประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์สำหรับแต่ละองค์กรจะมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับองค์กร ประเภทของธุรกิจ และลักษณะการดำเนินงาน ทั้งนี้ รายการค้า สามารถถูกส่งผ่านรายการ ไปยังสมุดบัญชีแยกประเภทได้โดยตรงด้วยความรวดเร็วกว่าด้วยระบบคอมพิวเตอร์มากกว่าการบันทึกในสมุดรายวันต่าง ๆ และผ่านรายการไปยังสมุดบัญชีแยกประเภทของบัญชีต่าง ๆ โดยใช้พนักงาน การประมวลผลรายการค้า การผ่านรายการและ

การจัดทำงบการเงินต่าง ๆ สามารถทำเสร็จสมบูรณ์ได้รวดเร็วขึ้นและเกิดความผิดพลาดน้อยกว่า ระบบการประมวลผลด้วยมือ ตัวอย่างของโปรแกรมสำเร็จรูปที่นำมาช่วยประมวลผลรายการค้า เช่น โปรแกรม Express, Auto Flight, Formula, ACCPAC เป็นต้น

3) ระบบการวางแผนทรัพยากรทางธุรกิจขององค์กร (Enterprise Resource Planning System)

ระบบจะประกอบไปด้วยโปรแกรมประยุกต์สำหรับใช้งานในส่วนต่าง ๆ ในหลากหลายหน้าที่ภายในองค์กร และมีการเชื่อมโยงระบบสารสนเทศทั้งองค์กรเข้าด้วยกัน ได้แก่ งานด้านบัญชีการเงิน ด้านการจัดการทรัพยากรบุคคล ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง ด้านการผลิต ด้านการขาย และด้านการจัดการขนส่ง ทั้งนี้ระบบต่าง ๆ ต้องสามารถเชื่อมโยงกันอย่างเรียลไทม์ (Real-time) ประโยชน์ที่จะได้รับจากการนำระบบ ERP มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์อย่างสูงสุดของทรัพยากรทางธุรกิจขององค์กร รวมถึงผู้บริหารได้รับสารสนเทศที่เป็นประโยชน์มีคุณภาพ มีความถูกต้องแม่นยำ เพื่อนำมาใช้ในการวางแผน ควบคุม และตัดสินใจ ในทางธุรกิจได้ทันกับความต้องการใช้งาน ผู้จำหน่ายระบบ ERP ได้แก่ SAP, PeopleSoft, Oracle ทั้งนี้ ระบบบริหารทรัพยากรองค์กรมีข้อดี คือลดความซ้ำซ้อนของข้อมูลในแต่ละหน่วยงาน เนื่องจากมีฐานข้อมูลรวม (Integrated Database) มีการจัดเก็บข้อมูลเพียงที่เดียวและเป็นปัจจุบัน สารสนเทศที่ได้จากระบบจะมีความถูกต้องแม่นยำ น่าเชื่อถือ และลดต้นทุนในการผลิต และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน อีกทั้งยังช่วยเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันทางธุรกิจ ขณะที่ระบบมีข้อเสีย คือ มีต้นทุนสูงและมีค่าใช้จ่ายในการดูแล บำรุงรักษาระบบที่สูง ใช้เวลาในการพัฒนาระบบนาน

4) ระบบบนเว็บ (Web-based Systems)

อัตราการเติบโตของโลกเว็บไซต์ถือว่าเป็นช่องทางหนึ่งของการสื่อสารสารสนเทศ สำหรับองค์กรที่ไม่มีเงินทุนเพียงพอสำหรับการเป็นเจ้าของเครือข่ายส่วนตัวนั้น เว็บไซต์คือ สิ่งที่สามารถทดแทนอย่างเห็นได้ชัด การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่นี้ ความหลากหลายของโปรแกรมประยุกต์รวมถึงระบบ ERP ได้ถูกออกแบบให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงเว็บไซต์ได้ กล่าวคือ ผู้ใช้บริการเป็นผู้เข้าใช้โปรแกรมจากเจ้าของโปรแกรมนั้นเองและสามารถใช้งานโปรแกรมได้ผ่าน Web Browser โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีหรือซอฟต์แวร์ทางบัญชีที่ใช้บนเว็บไซต์ได้ เช่น ACCPAC, DacEasy, Great Plains, CPA Web-based Accounting Systems เป็นต้น

1.3.3 องค์ประกอบของระบบสารสนเทศทางการบัญชี

ศรีณย์ ชูเกียรติและสุชาดา สถาวรวงศ์ (2549:7-9) ได้ระบุถึงองค์ประกอบของระบบสารสนเทศทางการบัญชีไว้ 4 องค์ประกอบดังนี้

- 1) ข้อมูลและสารสนเทศ
- 2) กระบวนการทางธุรกิจ
- 3) เทคโนโลยีสารสนเทศ
- 4) บุคลากร

1) **ข้อมูลและสารสนเทศ** เป็นวัตถุดิบที่ทำให้เกิดสารสนเทศ ข้อมูลที่เป็นวัตถุดิบจะต่างกัน ขึ้นกับสารสนเทศที่ต้องการ เช่น ในสถานศึกษามักจะต้องการ สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลนักเรียน ข้อมูลผลการเรียน ข้อมูลอาจารย์ ข้อมูลการใช้จ่ายต่าง ๆ ข้อมูลเป็นสิ่งที่สำคัญประการหนึ่งที่มีบทบาทต่อการให้เกิด สารสนเทศ

2) **กระบวนการทางธุรกิจ** หมายถึง กิจกรรมทางธุรกิจย่อย ๆ ที่เกิดขึ้นหรือมีการปฏิบัติในแต่ละวงจรหรือระบบย่อย ๆ ของระบบสารสนเทศทางการบัญชี เช่น ในวงจรรายจ่าย ประกอบด้วยกิจกรรมการเสนอซื้อ การสั่งซื้อ การจัดซื้อ การรับสินค้า การอนุมัติใบแจ้งหนี้และการจ่ายเงิน เป็นต้น

3) **เทคโนโลยีสารสนเทศ** ปัจจุบันมีการนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ทั้งอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ (Hardware) ซุดคำสั่ง (Software) และเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (Network) มาใช้เป็นเครื่องมือที่ช่วยในการจัดการสารสนเทศ คอมพิวเตอร์ช่วยประมวลผล คัดเลือก คำนวณ หรือพิมพ์รายงาน ผลตามที่ต้องการ โดยอาศัยชุดคำสั่งที่เรียงเป็นลำดับขั้นตอนสั่งให้คอมพิวเตอร์ทำงานตามต้องการ และประมวลผลเพื่อให้ได้สารสนเทศที่ต้องการ และยังสามารถเชื่อมโยงเข้ากับระบบเครือข่ายที่เหมาะสมกับองค์กร ในปัจจุบันระบบเครือข่ายจะถูกแบ่งออกตามขนาดของเครือข่ายและที่นิยมใช้ มีอยู่ 3 แบบ ได้แก่ เครือข่ายภายใน หรือ แลน (Local Area Network : LAN) เป็นเครือข่ายที่ใช้ในการเชื่อมโยงกันในพื้นที่ใกล้เคียงกัน เช่น อยู่ในห้องเดียวกัน หรือในอาคารเดียวกัน เป็นต้น เครือข่ายวงกว้าง หรือ แวน (Wide Area Network : WAN) เป็นเครือข่ายที่ใช้ในการเชื่อมโยงกัน ในระยะทางที่ห่างไกล อาจจะเป็นกิโลเมตร หรือ หลาย ๆ กิโลเมตร และข่ายงานบริเวณนครหลวง หรือ แมน (Metropolitan Area Network : MAN) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเก็บรวบรวมรายการค้า ประมวลผล ไปจนกระทั่งการออกรายงานต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ

4) บุคลากร (People) เป็นส่วนประกอบที่สำคัญ เพราะบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และเข้าใจวิธีการให้ได้มาซึ่งสารสนเทศจะเป็นผู้ดำเนินการในการทำงานทั้งหมด แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม หลัก คือ

(1) กลุ่มของผู้ใช้ ซึ่งแบ่งตามระดับชั้นของการบริหาร เช่น ผู้ปฏิบัติการ ผู้บริหารระดับกลาง และผู้บริหารระดับสูง หรืออาจแบ่งออกตามแผนกหรือหน้าที่และความรับผิดชอบที่มีต่อระบบ เช่น พนักงานขาย พนักงานเก็บเงิน พนักงานคลังสินค้า และพนักงานบัญชี เป็นต้น

(2) กลุ่มของผู้เชี่ยวชาญด้านระบบ แบ่งตามลักษณะหน้าที่และความรับผิดชอบ เช่น นักวิเคราะห์ระบบ นักออกแบบระบบ และผู้ควบคุมและบำรุงรักษาระบบ

หากขาดองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่ง หรือองค์ประกอบใดไม่สมบูรณ์ จะทำให้สารสนเทศที่ได้ไม่สมบูรณ์ เช่น การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ไม่เหมาะสมกับงาน จะทำให้งานล่าช้า ไม่ทันต่อการใช้งาน เป็นต้น เมื่อองค์ประกอบทั้งหมดดังกล่าวทำงานประสานกัน ข้อมูลจะเกิดการประมวลผลเป็นสารสนเทศเพื่อนำไปใช้ประโยชน์

1.3.4 แหล่งข้อมูลของระบบสารสนเทศทางการบัญชี

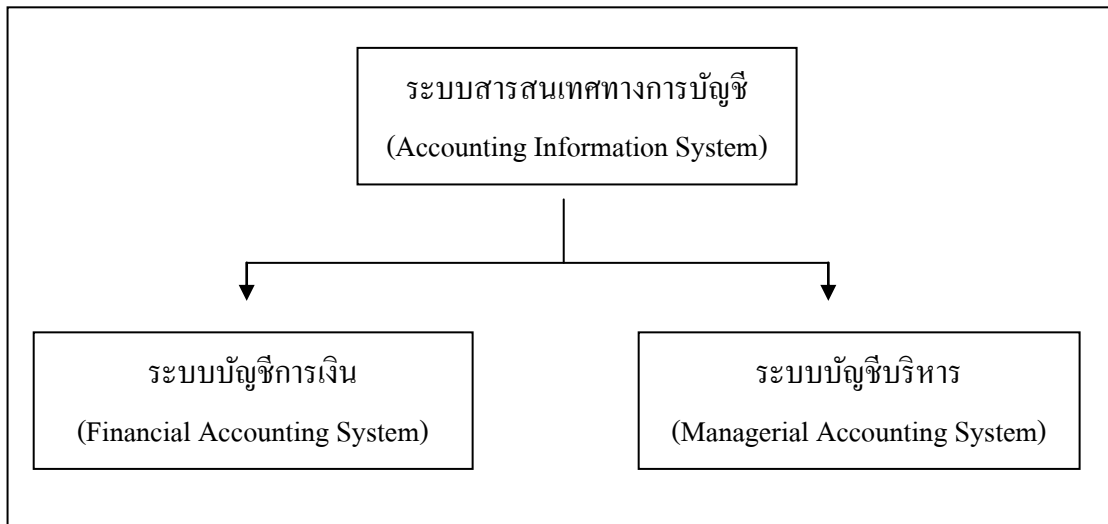
จากการที่ระบบสารสนเทศทางการบัญชี (Accounting Information Systems) เป็นระบบที่รวบรวม จัดระบบ และนำเสนอสารสนเทศทางการบัญชีที่ช่วยในการตัดสินใจแก่ผู้ใช้สารสนเทศทั้งภายในและภายนอกองค์กร โดยระบบสารสนเทศทางบัญชีจะให้ความสำคัญกับสารสนเทศที่สามารถวัดค่าได้ หรือการประมวลผลเชิงปริมาณมากกว่าการแก้ปัญหาเชิงคุณภาพ ระบบสารสนเทศทางด้านการบัญชีจึงมีส่วนประกอบสำคัญ 2 ส่วน คือ

1) ระบบบัญชีการเงิน (Financial Accounting System) เป็นการบันทึกรายการค้าที่เกิดขึ้นในรูปตัวเงิน จัดหมวดหมู่รายการต่าง ๆ สรุปผลและตีความหมายในงบการเงิน ได้แก่ งบกำไรขาดทุน งบแสดงฐานะทางการเงิน และงบกระแสเงินสด โดยมีวัตถุประสงค์หลัก คือนำเสนอสารสนเทศแก่ผู้ใช้และผู้ที่เกี่ยวข้องข้อมูลทางการเงินขององค์กร เช่น นักลงทุน และเจ้าหนี้ เป็นต้น อีกทั้งยังจัดเตรียมสารสนเทศในการตัดสินใจของผู้บริหาร ซึ่งนักบัญชีสามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการประมวลผลข้อมูล โดยบันทึกลงในสื่อต่าง ๆ เช่น เทปหรือจานแม่เหล็ก เพื่อรอเวลาสำหรับการประมวลผลและแสดงผลข้อมูลตามต้องการ เป็นต้น

2) ระบบบัญชีบริหาร (Managerial Accounting System) เป็นการนำเสนอข้อมูลทางการเงินแก่ผู้บริหาร เพื่อใช้ในการตัดสินใจทางธุรกิจ ระบบบัญชีจะประกอบด้วย บัญชีต้นทุน การงบประมาณ และการศึกษาระบบ โดยมีลักษณะสำคัญคือ ให้ความสำคัญกับการจัดการสารสนเทศทางการบัญชีแก่ผู้ใช้ภายในองค์กร ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานในขนาดของ

ธุรกิจ ไม่ต้องจัดทำสารสนเทศตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป มีข้อมูลทั้งที่เป็นตัวเงินและ
ไม่เป็นตัวเงิน มีความยืดหยุ่นและสามารถปรับให้สอดคล้องกับความต้องการใช้งาน

แหล่งข้อมูลของระบบสารสนเทศทางการบัญชี สามารถแสดงได้ดังภาพที่ 1.2

ภาพที่ 1.2 แหล่งข้อมูลของระบบสารสนเทศทางการบัญชี

ที่มา : พัฒนารัฐกิจการค้า,กรรม., มปป.,: 4

1.4 วัตถุประสงค์และหน้าที่หลักของระบบสารสนเทศทางการบัญชี

1.4.1 วัตถุประสงค์ของระบบสารสนเทศทางการบัญชี

ระบบสารสนเทศทางการบัญชี มีวัตถุประสงค์หลัก คือ การจัดหาสารสนเทศทางการบัญชีให้แก่ผู้ใช้ต่าง ๆ ทั้งที่ผู้ใช้ที่เป็นบุคคลภายในองค์กร เช่น ผู้บริหาร พนักงาน เป็นต้น และผู้ใช้ที่เป็นบุคคลภายนอกองค์กร เช่น ลูกค้า นักลงทุน เป็นต้น สามารถจำแนกวัตถุประสงค์ได้เป็น 3 ประการ คือ (อุทัยวรรณ จรุงวิภู, 2549:9)

1) เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานประจำวัน ในแต่ละวันแต่ละองค์กรจะมีรายการค้าเกิดขึ้นมากมาย ซึ่งรายการค้าเหล่านี้จะต้องนำมาประมวลผล ระบบสารสนเทศทางการบัญชีจึงมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การปฏิบัติงานประจำวันของพนักงานเป็นไปอย่างถูกต้อง รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งการประมวลผลที่เกี่ยวกับรายการค้าเหล่านี้ เรียกว่า ระบบประมวลผล

รายการ (Transaction Processing System หรือ TPS) ซึ่งถือเป็นระบบงานย่อยของระบบสารสนเทศทางการบัญชี

2) เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหาร ระบบสารสนเทศทางการบัญชีสามารถช่วยให้ผู้บริหารจัดหาสารสนเทศที่จำเป็นบางส่วนได้ ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารสามารถคาดการณ์แนวโน้มในอนาคต โดยการประมวลผลสารสนเทศ (Information Processing)

3) เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติตามภาระหน้าที่ทางกฎหมาย องค์กรต่าง ๆ มีหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายที่กำหนด เช่น การนำเสนองบการเงินต่อผู้ถือหุ้น ต้องจัดทำรายงานและเอกสารเพื่อการเสียภาษีเงินได้ให้แก่หน่วยงานรัฐบาล ต้องจัดทำรายงานเสนอต่อตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นต้น ระบบสารสนเทศทางการบัญชีจะช่วยให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.4.2 หน้าที่หลักของระบบสารสนเทศทางการบัญชี

ระบบสารสนเทศทางการบัญชีประกอบด้วย บุคลากร ขั้นตอนงาน และเทคโนโลยีสารสนเทศ หน้าที่หลักของระบบสารสนเทศทางการบัญชี ได้แก่ (พลพฐ ปิยวรรณ และสุภาพร เจริญเยี่ยม, 2555:28)

1) เก็บรวบรวม บันทึก และจัดเก็บเหตุการณ์ทางธุรกิจ รายการค้า และสรุปผลในงบการเงิน

2) ประมวลผลเหตุการณ์ทางธุรกิจและรายการค้าเหล่านั้น เพื่อนำเสนอสารสนเทศที่ผู้บริหารจะนำไปใช้ในการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) มีระบบการควบคุมที่สามารถปกป้องสินทรัพย์ของกิจการรวมถึงข้อมูล ระบบการควบคุมนี้จะต้องสามารถควบคุมความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ และความพร้อมของข้อมูลเมื่อถูกเรียกมาใช้ (Availability)

ระบบสารสนเทศทางการบัญชีมีความสำคัญต่อองค์กรในด้านการผลิตสารสนเทศทางการบัญชีที่จำเป็นสำหรับการตัดสินใจ โดยจะให้ความสำคัญกับการรวบรวมข้อมูลและการติดต่อสื่อสารทางการเงิน ซึ่งเป็นกระบวนการติดต่อสื่อสารมากกว่าการวัดมูลค่า ปัจจุบันการดำเนินงานและการไหลเวียนของข้อมูลทางการบัญชีมีความซับซ้อนมากขึ้น ทำให้นักบัญชีต้องกำหนดคุณสมบัติของสารสนเทศทางการบัญชีให้สัมพันธ์กับการดำเนินงานขององค์กร ระบบสารสนเทศทางการบัญชีมีส่วนในการเพิ่มคุณค่าให้กับองค์กร ดังนั้นนักศึกษาต้องมีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญด้านการบัญชีและต้องมีความรู้เกี่ยวกับระบบสารสนเทศทางการบัญชีอีกด้วย ซึ่งเป็นความรู้พื้นฐานที่จำเป็นสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในอนาคต

1.5 สรุป

ระบบสารสนเทศ หมายถึง กระบวนการที่ใช้คอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยจัดการข้อมูล จัดเก็บ ประมวลผลให้ได้มาซึ่งสารสนเทศ และเผยแพร่ เพื่อนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจ

ระบบสารสนเทศมีความสำคัญต่อองค์กรต่าง ๆ เป็นอย่างมาก โดยระบบสารสนเทศที่มีคุณสมบัติในการให้สารสนเทศที่มีคุณค่าแก่องค์กรนั้นจะต้องประกอบด้วย ความถูกต้อง ความสมบูรณ์ ประหยัด ยืดหยุ่น เชื่อถือได้ เกี่ยวข้อง ง่าย ทันเวลา ทนสอบ ความสามารถในการเข้าถึง และการรักษาความปลอดภัย ระบบสารสนเทศประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ การนำข้อมูลเข้าสู่ระบบ การประมวลผล การแสดงผล ฐานข้อมูล และเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ระบบฐานข้อมูลของระบบสารสนเทศนั้นจะต้องประกอบด้วย ข้อมูล ฮาร์ดแวร์และเครือข่าย ระบบจัดการฐานข้อมูล บุคลากร และขั้นตอนการปฏิบัติงาน

ระบบสารสนเทศสามารถให้ประโยชน์แก่องค์กรหรือธุรกิจได้โดยช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน เพิ่มผลผลิตให้แก่องค์กร เพิ่มคุณภาพในการบริการลูกค้า และเพิ่มความได้เปรียบในการแข่งขัน

ระบบสารสนเทศทางการบัญชี หมายถึง ระบบงานที่ทำหน้าที่ในการจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเงินตราและข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้องกับเงินตรา มาประมวลผลข้อมูลทางทางการเงินและการบัญชีให้เป็นสารสนเทศที่มีประโยชน์แก่ผู้ใช้สารสนเทศทั้งภายในและภายนอกองค์กร เพื่อนำไปใช้ในการวางแผน และการตัดสินใจในการดำเนินธุรกิจ ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ระบบบัญชีการเงิน และระบบบัญชีบริหาร ซึ่งมีหน้าที่หลักคือ 1) การเก็บรวบรวม บันทึก และจัดเก็บเหตุการณ์ทางธุรกิจ รายการค้า และสรุปผลในรูปแบบของงบการเงิน 2) ประมวลผลเหตุการณ์ทางธุรกิจ และรายการค้า 3) มีระบบการควบคุมที่ปกป้องทรัพย์สินรวมถึงข้อมูลขององค์กร

ระบบสารสนเทศทางการบัญชีมีความสำคัญต่อองค์กรในด้านการผลิตสารสนเทศทางการบัญชีที่จำเป็นสำหรับการตัดสินใจ ซึ่งจะช่วยลดระยะเวลาและเพิ่มความถูกต้องในการทำงานแก่ผู้ใช้ ทำให้นักบัญชีมีเวลาในการปฏิบัติงานเชิงบริหารมากขึ้น เช่น การออกแบบและพัฒนาระบบงาน พัฒนาระบบงบประมาณและระบบข้อมูลสำหรับผู้บริหาร เป็นต้น

แบบฝึกหัดท้ายบทที่ 1

ให้นักศึกษาตอบคำถามต่อไปนี้

1. ข้อมูล และสารสนเทศ แตกต่างกันอย่างใด
2. ระบบสารสนเทศ หมายความว่าอย่างไร
3. คุณสมบัติของระบบสารสนเทศที่ดี ต้องมีลักษณะใดบ้าง
4. ระบบสารสนเทศ มีองค์ประกอบพื้นฐานใดบ้าง อธิบาย
5. การประมวลผลแบบกลุ่ม (Batch Processing) การประมวลผลแบบโต้ตอบ (Interactive) การประมวลผลแบบออนไลน์ (Online Processing) มีลักษณะอย่างไร
6. ระบบสารสนเทศมีประโยชน์อย่างไร
7. ระบบสารสนเทศ แบ่งได้เป็นกี่ประเภท อะไรบ้าง อธิบาย
8. ระบบสารสนเทศจำแนกตามลักษณะการดำเนินการ มีกี่ประเภท อะไรบ้าง เลือกอธิบาย มา 1 ระบบ
9. ระบบสารสนเทศทางการบัญชี หมายถึงอะไร มีวัตถุประสงค์อย่างไร
10. ระบบสารสนเทศทางการบัญชี มีวิวัฒนาการ 4 ระยะ คือระยะใดบ้าง
11. ระบบสารสนเทศทางการบัญชีมีกี่องค์ประกอบ อะไรบ้าง
12. ระบบสารสนเทศทางการบัญชีประกอบด้วยหน้าที่หลักใดบ้าง

เอกสารอ้างอิง

- ฉัตร วาสิกคุตต์. (2553). การสอบบัญชีที่ประมวลผลโดยคอมพิวเตอร์ บทที่ 1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับระบบสารสนเทศ. สภาวิชาชีพบัญชี กรุงเทพฯ: พี.เอ.ลีฟวิ่ง.
- นพฤทธิ ครุงุ์งโชค. (2549). ระบบสารสนเทศทางการบัญชี. กรุงเทพฯ: ท็อป.
- นิตยา วงศ์ภินันท์วัฒนา. (2555). ระบบสารสนเทศด้านการเงินและการบัญชีเพื่อการวางแผนทรัพยากรองค์กร. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ฟิสิกส์เซ็นเตอร์.
- พรณี สวนเพลง. (2552). เทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมสำหรับการจัดการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- พลพร ปิยวรรณและสุภาพร เจริญเยี่ยม. (2555). ระบบสารสนเทศทางการบัญชี. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: วิทยพัฒน์.
- พิเชษฐ์ สิทธิโชคสกุลชัย. (2555). เอกสารการสอนชุดวิชาการบัญชีขั้นต้นและหลักเบื้องต้นเกี่ยวกับระบบสารสนเทศ หน่วยที่ 1-7. (พิมพ์ครั้งที่ 4). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- รุจิจันทร์ พิริยะสงวนพงศ์. (2549). สารสนเทศทางธุรกิจ. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- วศิน เพิ่มทรัพย์. (2548). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ. กรุงเทพฯ: โปรวิชั่น.
- วัชนีพร เศรษฐศักดิ์โก. (2548). ระบบสารสนเทศทางการบัญชี. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์.
- ศรัณย์ ชูเกียรติและสุชาดา สถาวรวงศ์. (2549). เอกสารการสอนชุดวิชาการบัญชีชั้นกลาง 1 และระบบสารสนเทศทางการบัญชี หน่วยที่ 9-15. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ศศลักษณ์ ทองขาวและคณะ. (2556). คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่. กรุงเทพฯ: แมคกรอ-ฮิล.
- อรรถพล ตรียานนท์. (2546). ระบบสารสนเทศทางการบัญชี. กรุงเทพฯ: เพียร์สัน เอ็ดดูเคชั่น อินโดไชน่า.
- อุทัยวรรณ จรุงวิภู. (2544). เอกสารการสอนชุดวิชาการระบบสารสนเทศทางการบัญชี หน่วยที่ 1 - 7. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

พัฒนาธุรกิจการค้า,กรม.(มปป.). ระบบสารสนเทศกับการบัญชี. (On-line). สืบค้นจาก

<http://61.19.244.7/dbdacademy.com/dbdlms/file.php/10/moddata/scorm/20/>

Resource/LearningModule/Unit01/doc.html. สืบค้นเมื่อ 16 มกราคม 2556.

Jame A Hall. (2012). **Accounting Information System**. 7th Edition. South-western Cengage Learning. Masou : USA.

Laudon, K.C. & Laudon, J.P. (2006). **Management Information Systems : Managing the Digital Firm**. 9th Edition. Pearson Prentice Hall., Pearson Education, Inc. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.